

B1: Udfyldning af kontrastive sætninger (ikke-reversible/reversible par)

Formål med opgaven:

Denne opgave er udviklet til personer, som har problemer med sætningsprocessering uden ordfindingsbesvær. Opgaven fokuserer særligt på de roller, ordene/fraserne har i sætningen. Formålet er at forbedre evnen til at tildele semantiske roller i argumentstrukturen samt at forbedre færdigheder i at koble argumentstruktur og syntaktisk struktur i sætninger med neutral ordstilling (aktiv sætninger).

Materialer:

Opgaven anvender billeder, der illustrerer ikke-reversible/reversible sætningspar, som adskiller sig fra hinanden i en sætningskomponent. Alle verberne i sætningerne tager to argumenter.

Der findes 26 billedpar baseret på verber. En komplet liste over sætningerne findes nedenfor. Ved hvert billede står der en ufuldstændig sætning. Den udeladte del af sætningen udgør den eneste forskel mellem de to sætninger. For eksempel "pigen slår..." (pigen slår bolden/pigen slår damen).

Instruktioner:

Præsenter hvert billedpar et ad gangen. Bed enten personen om at læse ordene eller læs dem selv højt. Bed derefter personen om at sige det ord, der mangler i sætningen. Det centrale punkt i denne opgave er dog at tydeliggøre argumentstrukturen og den rolle, som hver komponent spiller. Efter ordene er produceret, bør logopæden derfor diskutere sætningsdelene. Dette kan fx gøres ved at tydeliggøre sætningsrammen.

For sætninger, hvor verbet tager to argumenter:

HVEM + HVAD GØRES + HVEM/HVAD:

Hvem der udfører handlingen (fx pigen), hvad gør vedkommende (fx vasker) og hvad udføres handlingen mod (fx håret).

Du kan bede personen om at pege på hver af komponenterne i sætningen som respons på "hv"-spørgsmål.

Feedback:

Hvis et korrekt ord er genereret:

- Fortæl, at det er korrekt.
- Bed evt. personen om at producere sætningerne, der beskriver billederne.
- Diskuter derefter komponenterne i sætningen.
-

Hvis et forkert ord er genereret:

- Fortæl, at det er forkert, og giv evt. semantisk eller fonologisk prompt.

Eventuel scoring:

- Noter, om personen formår at producere ordene
- Noter om personen forstår, at sætningerne består af forskellige komponenter
- Noter om personen forstår, hvilke roller komponenterne spiller i sætningerne.

Liste over sætningspar

(ordnet alfabetisk efter verbet)

Damen bærer kassen		Manden skyder fuglene	
Damen bærer manden	s 12	Manden skyder damen	s 18
Manden bærer tasken		Damen slår boksepuden	
Manden bærer damen	s 6	Damen slår pigen	s 17
Damen krammer dukken		Pigen slår bolden	
Damen krammer manden	s 11	Pigen slår damen	s 5
Manden krammer bamsen		Damen sparker kassen	
Manden krammer damen	s 16	Damen sparker pigen	s 2
Damen kysser hånden		Pigen sparker bolden	
Damen kysser manden	s 4	Pigen sparker damen	s 21
Manden kysser pokalen		Pigen tegner billedet	
Manden kysser damen	s 24	Pigen tegner manden	s 10
Drengen mader katten		Manden tegner blomsterne	
Drengen mader pigen	s 13	Manden tegner pigen	s 19
Pigen mader fuglene		Drengen tørrer hænderne	
Pigen mader drengen	s 7	Drengen tørrer pigen	s 14
Pigen maler væggen		Pigen tørrer opvasken/tallerkener (af)	
Pigen maler manden	s 22	Pigen tørrer drengen	s 26
Manden maler hegnet		Drengen vasker tøjet	
Manden maler pigen	s 1	Drengen vasker pigen	s 3
Drengen måler gulvet		Pigen vasker håret	
Drengen måler pigen	s 8	Pigen vasker drengen	s 20
Pigen måler stregen		Drengen vejer sukkeret	
Pigen måler drengen	s 23	Drengen vejer pigen	s 25
Damen skyder hjorten		Pigen vejer melet	
Damen skyder manden	s 9	Pigen vejer drengen	

